

De moment, tot ha anat molt bé

Explica l'Andreu Martín, el gran referent en literatura negra actual, que li agrada explicar acudits, i que el seu preferit és el que va escoltar quan tenia dotze anys, en boca de l'actor Steve McQueen a *Los siete magnificos*: un home es precipita daltabaix d'un edifici de deu plantes. Mentre cau, se li sent dir: "De moment, tot va bé..!" que és també el títol de les seues premiades memòries. Gran metàfora de la vida. Els acudits ens fan gràcia perquè no sabem com acabaran. La vida té un final més que previsible, però mentre no arriba, ens limitem a constatar aquest fet.

Vam tenir Martín a Lleida dissabte passat com a cloenda d'una magnífica iniciativa de l'escriptora Montse Sanjuan i l'editora Eulàlia Pagès: endegar el primer Festival de Novel·la Negra i Criminal de Lleida, *El Segre de Negre*, que durant la tarda de divendres i tot dissabte va organitzar diverses taules rodones amb consolidats i novells escriptors de casa nostra, lectures de clàssics per part de diferents alumnes d'instituts i la cloenda final amb la presentació del darrer llibre d'Andreu Martín.

Dues jornades on Lleida va mostrar, sense complexos, el seu costat –literari– més fosc, on autors ponentins situen

l'acció dels crims, els assassinats, les persecucions i la intriga en un ponent divers, rural o urbà, d'abans de la guerra civil o absolutament contemporani. Aspectes com la prima línia vermella que separa el bé del mal, la polièdrica matèria amb la qual està feta l'ànima humana, la quantitat de realitat que amaga la ficció o la reivindicació orgullosa del gènere com a literatura d'alt nivell van ser algunes de les qüestions que es van posar sobre la taula (les taules) per part d'escriptors i editors que van fer apropar més encara un nombrós públic a l'auge que aquesta literatura està gaudint a casa nostra. Fa trenta anys, tal com van assenyalar Emili Bayo i Francesc Pané, a penes

hi havia referents de novel·la negra a casa nostra. Els noms de Manuel de Pedrolo i d'un atent Pep Coll, que escoltava entre el públic, es van fer palesos. Són dos dels mestres d'una ficció que, com va assenyalar Andreu Martín, ha vingut per instal·lar-se, perquè ha anat més enllà de les modes.

Lleida té un festival de novel·la negra perquè hi ha lectors que en consumim i escriptors que la fan possible. Un #lleidapower més, un negre sobre blanc molt negre, que tindrà, amb tota seguretat, la continuïtat que es mereix perquè noves generacions d'escriptors i lectors obriran –obren, de fet– pas. Fem un google posant festival de novel·la negra i *El Segre de Negre* ja hi apareix. El gran triomf és que es faci a Lleida i, a més, ho trobem normal. Que hagi estat impulsat per dues dones és d'una normalitat meritòria.

L'acudit de McQueen/Martín, com la vida, té un límit marcat. No pas així el festival, que ha sorgit amb un ímpetu del qual ens n'hem d'enorgullir. Perquè tal com va aconsellar amb to de bon professor Llorenç Capdevila: "deixem-nos estar de complexos i dediquem-nos a fer coses". Com *El Segre de Negre* que, de moment, ha anat molt bé. I millor que anirà.